

Geachte heer Arends,

In een interview van u met de hoogleraar internationaal strafrecht prof. mr. H. van der Wilt (UvA) gaf hij aan dat er volgens hem geen sprake was van een verplichting van Nederland op basis van het Folteringverdrag om de vluchtgegevens van de heer Poch aan Argentinië ter beschikking te stellen. In antwoord op uw verzoek aan de commissie om een reactie op deze stelling merkt de commissie het volgende op. De uitlatingen van de heer Van der Wilt hebben betrekking op de uitleg die de commissie geeft aan onder meer artikel 9 van het Folteringverdrag (randnummer 580 van het rapport). Volgens de commissie vloeit uit dit artikel voort dat Staten die partij zijn bij dat verdrag elkaar de grootst mogelijke mate van rechtshulp moeten verlenen als dat gevraagd wordt in verband met een vervolging voor foltering. Van der Wilt stelt nu dat het Folteringverdrag geen terugwerkende kracht heeft en daarom toepassing mist ten aanzien van folteringen die zich hebben voorgedaan voor toetreding van Nederland en Argentinië tot dat verdrag – en dientengevolge ook geen basis kan zijn om gehoor te geven aan een rechtshulpverzoek.

Van der Wilt heeft gelijk als het gaat om strafbaarstelling, krachtens dat verdrag, van foltering in nationale wetgeving die dateert van na de feiten. Die strafbaarstelling heeft uiteraard geen terugwerkende kracht. Maar de redenering treft volgens de commissie geen doel ten aanzien van het verlenen van rechtshulp. De passage in het rapport is gebaseerd op rechtspraak van de Hoge Raad over het verlenen van rechtshulp. Die rechtspraak komt erop neer dat naar Nederlands recht strafbaarheid moet hebben bestaan op het moment van uitvoering van het rechtshulpverzoek (HR 2 november 2004, ECLI:NL:HR:AR2448). Ook voor uitlevering geldt dat de stand van het recht ten tijde van de beslissing op het uitleveringsverzoek beslissend is voor de strafbaarheid naar Nederlands recht (HR 16 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3627). Nederland kon dus inderdaad niet ‘nee’ zeggen op het verzoek om de vluchtgegevens te verschaffen..

Ten overvloede wijst de commissie er nogmaals op dat onder ogen is gezien dat erop moest worden vertrouwd dat betrokkene niet aan ernstige mensenrechtenschendingen zou worden blootgesteld.